

Uvođenje Co2 poreza na uvezenu robu drastično bi povisilo troškove poslovanja mnogim tvrtkama
 MOST PREDLAŽE UVOĐENJE EKOLOŠKOG NAMETA KOJIM BI SE OPTERETILI UVOZNICI

Porez na ugljikov dioksid zaštitit će domaće proizvode

PIŠE VEDRAN MARJANOVIĆ

Obračun s uvoznim lobijima jedan je od lajtmotiva "reformskih" nagnuća trenutnih pregovarača o sastavu nove Vlade. Tako je Most predložio, a HDZ i SDP (sa zadržkom) prihvatili, da se u cilju zaštite domaće proizvodnje hrane i pića uvede porez na ugljikov dioksid radi udaljenosti porijekla proizvoda uvoznicima, odnosno dobavljačima robe iz inozemstva.

Ideja s nametom na CO2 nije nova, razmatra se i na razini Europske unije u sklopu nastojanja da se ekološkim porezima smanji zagađenje okoliša, ali i ispravi nekonkurentnost europskih tvrtki u odnosu na kineske koje nemaju nikakvog obzira prema emisiji ugljičnog dioksida u atmosferu. Porezom bi se opteretio uvoznik, odnosno dobavljač robe iz inozemstva jer, koristeći transport, zagađuje okoliš.

Protiv novih nameta

Europarlamentarac Davor Škrlec (ORaH) suglasan je s potrebom da se štiti domaća, ekološki čista proizvodnja hrane i da se utiče na smanjenje korištenja proizvoda i usluga u čijoj je proizvodnji i transportu prisutan ugljikov dioksid. No, napominje Škrlec, Europska unija protiv je novih poreza.

- Novi porezi, pa tako i oni "ekološki" ili "zeleni" i u budućnosti će se nastojati izbjeđavati. Mislim da će se i Unija i članice upućivati ka poticanju proizvodnje, transporta, uzgoja i svih drugih djelatnosti sa smanjenom emisijom CO2 ili bez njega u potpunosti - procjenjuje Škrlec. U prilog svojoj procjeni naš sugovornik navodi nedavno pokrenutu praksu pojedinih zrakoplovnih i drugih prijevoznika koji na svojim kartama tiskaju upozorenje ka-

Primjenom poreza u Hrvatskoj, u državni proračun EU-a slilo bi se između milijardu i 3,3 milijarde kuna. Mostov prijedlog bez zadržke podržava HDZ, dok je SDP-ova potpora uvjetna, oni se protive jedinstvenom porezu na CO2

ko je u njihovom transportu korišteno gorivo sa smanjenim CO2.

- Ide se i ići će se na jačanje svijesti kod potrošača da je emisija ugljikovog dioksida štetna. Osim kao porezno, to može funkcionirati i kao carinsko rješenje, ali carine su neprihvatljive unutar jedinstvenog europskog tržišta. Ako se takva mjera uvodi prema izvan europskim zemljama, postavlja se pitanje njezine usklađenosti s odredbama WTO-a - zaključuje ORaH-ov europarlamentarac.

Uvođenje poreza na CO2 dramatično bi djelovalo na troškove poslovanja europskih tvrtki. U studiji Europskog gospodarskog i socijalnog odbora (EGSO), savjetodavnog tijela EU-a koje je ljetos institucijama Unije podastrijelo analizu uvođenja poreza na zaštitu okoliša,

iznosi se procjena da bi porezom na CO2 bilo obuhvaćeno između 0,3 i jedan posto BDP-a svake od država članica, ovisno o veličini i strukturi ekonomije zemalja članica. Na primjeru Hrvatske to znači da bi se primjenom "ugljkovog" poreza u državni i proračun EU-a slilo između milijardu i 3,3 milijarde kuna. Prihod bi, prema zamisli EGSO-a, dijelele članice i središnja blagajna uz Bruxellesu i riječ je, bez sumnje, o vrlo moćnoj financijskoj "toljagi" prema uvoznicima.

Štećevina EU-a

Čini se da su s Davorom Škrlecem suglasni u SDP-u. Dok u HDZ-u prijedlog Mosta za zaštitu domaće proizvodnje hrane uvođenjem poreza na CO2 podržavaju bez zadržke, uz napomenu da mora biti usklađen sa stećevinom EU-a, što ne spori ni Most, SDP podržava rečenu zaštitu domaće "spize", ali ne kroz takav oblik oporezivanja. Socijaldemokrati, naime, u svom odgovoru Mostu izražavaju protivljenje uvođenju jedinstvenog poreza na CO2 i zalažu se za promicanje proizvoda "niskougljikovog otiska". Ugljikov otisak hrane je ukupno zagađenje okoliša prilikom njezina uzgoja, prerade, transporta, skladištenja i odlaganja kao otpada. No, kako bi se pomoglo proizvođačima niskog ugljikovog otiska nabrajanje onih drugih, socijaldemokrati ne otkrivaju.

Švedski model

•• U analizi Europskog gospodarskog i socijalnog odbora o uvođenju poreza na zaštitu okoliša kao moguću uzor navodi se "švedski porez na ugljikov dioksid". Švedska je prva, još 1991. počela oporezivati emisiju CO2 u raznim djelatnostima (transport, industrija, energetika), a među članicama EU-a koje su u tome najdalje dogurale uz Švedsku spominju se Finska, Danska i Nizozemska.